

Vědomí a nevědomí

PhDr. Michaela Peterková, www.psyx.cz

Vědomí jakožto protiklad bezvědomí a nevědomí

S pojmem vědomí se v psychologii operuje poměrně často, ale rozhodně nelze tvrdit, že by v této problematice bylo jasno. Vědomí je fenomén neobyčejně těžko uchopitelný. Podle W. Jamese jde o proud duševních prožitků, C. Judd zase za vědomí považuje to, co má každý člověk, když vidí, slyší, cítí nebo si něco představuje.

M. Nakonečný ve své knize Encyklopedie obecné psychologie (1997) uvádí, že vědomí se nejlépe vymezuje svými protiklady. Jedním protikladem vědomí je bezvědomí - vědomí je tedy de facto bdělost. Tím druhým protikladem je nevědomí, což je zejména psychoanalytický pojem vyjadřující skutečnost, že zdaleka ne vždy jsou naše pohnutky k činům a podklady našeho prožívání vědomé. Vědomí v tomto smyslu pak lapidárně řečeno znamená, že víme, co a proč děláme a proč tím kterým způsobem cítíme a prožíváme. Vědomí je ovšem také momentální a vybavitelný obsah naší mysli. Zvířata disponují pouze prvním typem vědomí - nebo si to alespoň myslíme.

Jestliže vyjdeme z evolucionistické perspektivy (ta říká, že všechny psychické jevy mají účel v adaptaci na prostředí), pak se vědomí vyvinulo u člověka proto, že znamená nějakou adaptační výhodu a zvětšuje šanci na přežití. Podle J. Kilströma má vědomí dvě hlavní funkce - umožňuje nám sledování svého okolí i sebe sama a taktéž ovládání obojího. Díky vědomí můžeme plánovitě (což je důležité slovo) zahajovat a ukončovat svou činnost.

Zajímavý pohled na vědomí nabízí také Josef Rattner v knize Psychosomatika (Danzer, 2001): vědomí je orgán pozornosti těla - v bdělém stavu je vědomí něco jako tykadlo, ve spánku se pak zanořuje zpět do těla. Zmiňuje se tu i rozpolcenost vědomí - vědomí je tělo a současně má tělo.

Online testy na
www.psychotesty.psyx.cz

EQ-TEST

Test emoční inteligence Dokážete komunikovat s druhými, umíte správně odhadnout, jak se cítí? Vládnete svým emocím nebo ony ovládají vás?

OSPAT

Test typů a poruch osobnosti Jaké je celkové zaměření vaší osobnosti? Nemáte některé vlastnosti příliš silně nebo naopak příliš slabě vyvinuté?

BITEPT

Test psychických poruch Dělá vám starosti vaše psychika? Chcete pomoci odhadnout, jak jste na tom s duševním zdravím?

FULJOB

Test profesní orientace Na jakou školu nebo práci se hodíte? S jakou profesí ladí vaše osobnost?

MEMREX/COGIT

Test paměti a test mentálního výkonu. Jak funguje vaše paměť? Jak dobří jste v zapamatování a vybavení? Myslí vám to pružně, rychle a bezchybně? Neselháváte v pozornosti?

Online testy na
www.psychotesty.psyx.cz

Vedle řekněme "normálního" stavu vědomí (v němž se nejspíš nacházíte právě teď při čtení tohoto textu), existují také tzv. změněné stavy vědomí - sem patří spánek, meditace, hypnotický stav, stav po požití alkoholových i jiných drog a podobně.

Do problematiky vědomí patří i pojem disociace. Jestliže asociace znamená spojení mezi dvěma nebo více psychickými obsahy, pak disociace je odštěpení obsahu nebo obsahů. Disociovat mohou jednak nepříjemné či traumatické zážitky, které by jinak vzbuzovaly úzkost; dále se to týká i zautomatizovaných dovedností - např. zavazování tkaniček u bot, chůze nebo řízení auta. Pokud tyto činnosti probíhají standardně, jsou odsunuty do předvědomí a kapacita vědomí je volná pro něco jiného. Všechny obsahy předvědomí jsou nám kdykoli v případě potřeby dostupné.

autor: PhDr. Michaela Peterková, www.psyx.cz

špičkové online
psychotesty

TEST OSOBNOSTI:
jaké máte vlastnosti?

www.psychotesty.psyx.cz

Psychologie na internetu:

www.psychotesty.psyx.cz > online psychologické testy
www.psychoweb.cz > články z psychologie, výtahy z knih
www.psychonet.cz > inteligentní testy osobnosti
www.profi.psychonet.cz > psychologické testy pro firmy a personalistiku
www.velka.zlutasova.cz > online programy proti depresi a úzkosti
www.chytra.zlutasova.cz > kurzy základů psychologie přes internet
www.relaxace.psychoweb.cz > relaxace v mp3 ke stažení
www.psyx.cz > testy, poradna, hypnóza

Online programy proti úzkosti a depresi

- * zbavte se svých potíží z pohodlí svého domova
- * zcela anonymní
- * potřebujete jen zájem a internet

www.velka.zlutasova.cz

Test duševního zdraví - MENFIT

- * posuzuje pozitivní i negativní vlivy na vaši psychiku
- * zjišťuje možný výskyt nejčastějších psychických poruch

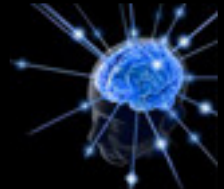
www.psychonet.cz

Stáhněte si relaxaci v mp3

- * relaxační metody pomáhají proti úzkosti, stresu, při potížích se spánkem a jiných problémech

www.relaxace.psychoweb.cz

Inteligentní test osobnosti IES

- * hodnotí 14 klíčových lidských vlastností
- * podrobné vyhodnocení bez čekání, ihned

www.psychonet.cz